

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

11

Ročník XV.
november 2021

MESTO A KRAJ CHCÚ ODKÚPIŤ A ZREKONŠTRUOVAŤ DOM KULTÚRY

Strana 4 - 5

Samospráva

Ľuďom bez domova samospráva pomôže aj túto zimu, navyšuje kapacity.

Strana 6

Participácia

Projekt Zelených sídlisk priniesol množstvo návrhov od obyvateľov.

Strana 8

Informujeme

Na Uhlisku pribudla prvá meracia stanica kvality ovzdušia.

Strana 9

Organizátori očakávajú 3 600 účastníkov

Foto: Tim EYOF

Banská Bystrica bude od 24. do 30. júla 2022 dejiskom XVI. Európskeho olympijského festivalu mládeže. Letná edícia obdoby mládežníckych olympijských hier sa uskutoční na Slovensku prvýkrát v histórii. Organizátori očakávajú 3 600 účastníkov, vrátane členov realizačných tímov. V meste pod Urpínom sa v jedenástich športových odvetviach predsta-

via talentovaní športovci z 52 európskych krajín. EYOF 2022 prinesie benefity nielen pre hostiteľské mesto, ale aj z celoslovenského hľadiska. „Prínosom pre Banskú Bystricu, región a Slovensko vďaka organizácii takéhoto veľkého podujatia bude niekoľko. Prioritne je to propagácia mesta, lokality a celej krajiny v zahraničí, či už prostredníctvom účastníkov podujatia, ale aj vďaka televíznym prenosom. Ďalším je zvýšenie cestovného ruchu počas akcie a následne aj po nej. To môže priniesť reštart segmentu HoReCa počas budúcoročného leta s tým, že Banskú Bystricu a región navštívi veľké množstvo účastníkov podujatia a divákov. Určite za veľký prínos možno považovať rekonštrukciu športovej infraštruktúry a ďalšej infraštruktúry, ako sú cesty, ubytovacie

kapacity a ostatné vyvolané investície v regióne,“ vyzdvihol pozitíva šéf organizačného výboru EYOF 2022 Peter Hamaj. Za veľký hendikep Slovenska možno vo všeobecnosti považovať nedostatočnú športovú infraštruktúru. Pomôcť aspoň čiastočne zlepšiť súčasný stav môže aj organizácia multišportového olympijského festivalu európskeho charakteru pre mládež vo veku od 14 do 18 rokov, na ktorom musia byť športoviská na úrovni zodpovedajúcej charakteru a významu podujatia. „Cieľom je čo najviac vylepšiť športovú infraštruktúru v rámci našich možností. Všetky športoviská musíme dostať na úroveň Majstrovstiev Európy v každom športe, ktorý bude na EYOF. Pri niektorých športoviskách pôjde o minimálne úpravy, ale komplexnou rekonštrukciou prešiel atletický štadión na Štiavnických, hokejový štadión, rekonštruovať sa bude aj športová hala v Detve, ale zároveň bude obnovená väčšina športovísk novým materiálom a technickým vybavením, ktorý vyhovuje aktuálne platným kritériám a pravidlám v konkrétnom športe,“ poznamenal Peter Hamaj k významu EYOF na Slovensku z hľadiska vylepšenia športovej infraštruktúry.

Tím EYOF

Európsky olympijský festival mládeže hľadá dobrovoľníkov aj z Banskej Bystrice

Na každom veľkom podujatí vytvárajú dobrovoľníci nezabudnuteľnú a priateľskú atmosféru. Dokážu to len ľudia, ktorí sú ochotní nezištne pomáhať a venovať svoj osobný čas v prospech iných. „Máme záujem získať 1500 ľudí, doteraz sa prihlásila asi polovica. Mnohí už absolvovali aj individuálne interview,“ priblížila aktuálnu situáciu riaditeľka dobrovoľníkov na EYOF 2022 Júlia Jančíková, ktorá potvrdila plány o zintenzívnení ich náboru. „V súčasnosti evidujeme 165 potvrdených registrácií zo zahraničia. Vo veľkej miere sú to ľudia s bohatými skúsenosťami s dobrovoľníckou činnosťou z iných medzinárodných športových podujatí. Boli by sme ale radi, keby sa nám vo väčšej miere prihlasovali aj ľudia z Banskej Bystrice a okolia,“ pokračovala Jančíková. Dobrovoľníci sú potrební od uvítania hostí, cez catering, priamo na športoviskách, aj pri transferoch, ubytovaní, účasti na ceremonióch. Pomáhať na EYOF 2022 môže každý kto má 16 a viac rokov. „Najstarší dobrovoľník, ktorého registrujeme má aktuálne 76 rokov. Keďže ide o medzinárod-

Zdroj: Tim EYOF

né podujatie, tak dôležitá je aj jazyková vybavenosť, avšak nie je to prioritou, i keď pri niektorých dobrovoľníckych pozíciách je to podmienka. To, čo považujeme za najdôležitejšie, je samotná ochota. Nemusia mať obavy, lebo to, čo nevedia, ich naučíme. Máme pripravený zaujímavý vzdelávací program,“ zdôraznila Júlia Jančíková. Každý dobrovoľ-

ník, ktorý sa zúčastní na EYOF 2022, získa limitovanú edíciu oblečenia, súčasne bude mať zabezpečenú stravu a pitný režim, možnosť odpočinku vo VolunteersBase campe, pre „pomocníkov“, ktorí nie sú z Banskej Bystrice a blízkeho okolia ponúkajú organizátori pomoc s ubytovaním. „Keď odhladneme od materiálnych benefitov, tak môžu získať nové zážitky, skúsenosti s organizáciou takéhoto veľkého podujatia na Slovensku, majú možnosť nadobudnúť nové zručnosti v komunikácii v cudzích jazykoch, príležitosť spoznať nových ľudí nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničia, vidieť a spoznať budúcich olympionikov. Na záver podujatia získa každý dobrovoľník certifikát o absolvovaní dobrovoľníckej činnosti, ktorý môže využiť ako súčasť prihlášky na vysokú školu alebo pri uplatnení sa na trhu práce,“ skonštatovala Júlia Jančíková. Všetky podstatné informácie o tom, ako sa môžete zapojiť do dobrovoľníckeho programu sú zverejnené na webe www.eyof2022.com v sekcii Dobrovoľníci.

Tím EYOF

Informácie z mestského úradu

Foto: MsÚ BB

01. Krátkodobé dopravné obmedzenie v Iliashi

V posledný októbrový víkend si nový most do mestskej časti Iliáš, ktorým prechádza obľúbená rodinná cyklocesta, vyskúšali okrem motoristov aj prví cyklisti. Po záťažových skúškach bol most uvedený do predčasného užívania. V dňoch 22. až 24. novembra 2021 by mala byť realizovaná posledná výluka dopravy, kvôli demontáži starého nevyhovujúceho mosta. Po jeho odstránení budú dokončené chodníky a terénne úpravy na oboch stranách rieky Hron. Počas dopravného obmedzenia budú môcť motoristi využívať tradičnú obchádzkovú trasu po poľnej ceste v smere do Vlkanovej.

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

02. Mestská polícia má nové defibrilátory

Súčasťou dvoch výjazdových jednotiek príslušníkov banskobystrickej mestskej polície sú nové defibrilátory. Ich použitie je nenáročné, pretože usmerňuje obsluhu krok za krokom jednoduchými a jasnými hlasovými výzvami. V mnohých prípadoch sa záchranárom vďaka tomuto malému prístroju podarilo oživiť dospelých i deti. Práve mestskí policajti sa často stretávajú so situáciami, keď je potrebné konať rýchlo a podať prvú pomoc. Automatické externé defibrilátory sú

inteligentné prístroje, ktoré používajú nielen profesionálni záchranári, ale aj laická verejnosť. Dokážu detekovať poruchu srdcového rytmu, fibriláciu srdcových komôr, rýchly komorový rytmus, tachykardiu či stav bezsrdcovej aktivity. Podľa štatistík až 100 Európanov denne postihne náhla zástava srdca. Externé defibrilátory sú v takýchto prípadoch nenahraditeľné pri poskytovaní prvej pomoci, pred príchodom záchranej služby. V prípade zlyhania srdca totiž rozhodujú minúty či sekundy, a rýchly zásah podstatne zvyšuje šancu pacienta na prežitie.

MsP BB

03. Banská Bystrica má nového hlavného architekta

Oddelenie územného plánovania a architektúry mesta na MsÚ v Banskej Bystrici povedie architekt Martin Pavelek zo Žiliny. Rozhodla o tom odborná komisia, ktorá vyberala spomedzi štyroch kandidátov na pozíciu hlavného architekta mesta pod Urpínom. Martin Pavelek má niekoľkoročné skúsenosti s vedením odboru hlavného architekta v meste Žilina. Je autorizovaným architektom Slovenskej komory architektov. Súčasne je držiteľom viacerých prestížnych celoslovenských ocenení za architektúru ako CE.ZA.AR, Stavba roka alebo Cena Dušana Jurkoviča, a taktiež patrí medzi pravidelných členov porôt rôznych medzinárodných architektonických súťaží. Môže sa pochváliť bohatou publikačnou činnosťou v odborných periodikách či výstavnou činnosťou. Je autorom i spoluautorom mnohých realizovaných projektov, stavieb, rekonštrukcií, prestavieb a pod.

Oddelenie územného plánovania a architekta mesta, MsÚ BB

04. Získali sme nenávratný finančný príspevok

Oblasť poskytovania sociálnych služieb je mimoriadne dôležitá a práca všetkých ľudí v tomto odbore nenahraditeľná. Nielen počas náročných pandemických dní sa neraz presvedčame o tom, že naši terénni pracovníci, opatrovatelky, sestričky či zamestnanci v zariadeniach sociálnych služieb sú profesionáli s veľkou dávkou ľudskosti, empatie a ochoty pomôcť. O to viac je potešujúce, že sa nám podarilo uspieť a získať nenávratný finančný príspevok vo výške 408 000 eur na podporu a udržanie opatrovateľskej služby poskytovanej v domácnostiach, teda v prirodzenom prostredí našich seniorov a osôb s hendikepom, ktoré sú odkázané na pomoc iných. Práve o túto táto formu pomoci je veľký záujem. Opatrovateľky a opatrovatelia pomáhajú klientom pri obliekaní, kŕmení, hygiene, nákupoch, sprevádzajú ich na vyšetrenia či prechádzky. Hoci je ich práca v teréne často

skrytá, má nemalý význam práve pre tých, ktorým ju poskytujú.

Odbor sociálnych vecí, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

05. Zatvorená plaváreň

Plaváreň na Štiavničkách je od 8. novembra pre zhoršenie epidemickej situácie a šírenie nového koronavírusu zatvorená. Okres Banská Bystrica sa v čase uzávierky Radničných novín podľa COVID automatu nachádzal v čiernej fáze. Bazény a plavárne môžu byť podľa platných opatrení v čiernych okresoch otvorené len pre zaočkovaných, najviac pre desať osôb. Pre očakávaný pokles povolenej návštevnosti bude plaváreň zatvorená až do odvolania. O otvorení budeme informovať prostredníctvom stránky www.banskabystrica.sk a sociálnych sietí.

MBB, a. s.

Foto: MsÚ BB

06. Pokračuje obnova národnej kultúrnej pamiatky

Po minuloročnej rozsiahlej rekonštrukcii Základnej umeleckej školy J. Cikkeru pokračuje mesto so stavebnými prácami v objeme za takmer 158 000 eur aj v tomto roku. Aktuálne sa vymieňa strecha, ktorá už bola v havarijnom stave. Na základe vypracovaného dendrologického posudku je navrhnutá výmena debnenia v celom rozsahu a plánovalo sa s lokálnou výmenou nevyhovujúcich prvkov konštrukcie krovu. Po demontáži pôvodnej strešnej krytiny a odkrytí krovu sa zistilo, že pôvodný krov je poškodený na viacerých miestach, a preto sa výmena nevyhovujúcich častí musí realizovať vo väčšom rozsahu, ako sa pôvodne predpokladalo. Súčasťou prác je aj zosilnenie existujúcich oceľových nosných prvkov atiky a výmena bleskozvodu. Po dohode s Krajským pamiatkovým úradom má samospráva v pláne aj výmenu okien na prednej fasáde, ktorá je viditeľná z cesty I/66 popri Hrone.

Odbor rozvojových aktivít mesta, MsÚ BB

O záchranu Domu kultúry sa pokúsi kraj spoločne s mestom

Dom kultúry, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť Námestia slobody v Banskej Bystrici postavili v roku 1979, prístavba kina a podchodu pribudla o deväť rokov neskôr. Objekt bol navrhnutý ako átriový monoblok, v ktorom nechýbali priestrané foyery, estrádna sála pre približne 1 000 divákov, komorné divadlo s kapacitou 300 miest, ďalej reštaurácia, herecký klub so šatňou, veľká poslucháreň, knižnica s čítarňou, sály a klubové miestnosti. V období najväčšej slávy sa ročne v jeho priestoroch uskutočnilo okolo 4 600 podujatí. Vrátiť Dom kultúry obyvateľom a zmeniť ho opäť na miesto stretnutí, umenia aj vedy, má záujem Banskobystrický samosprávny kraj a mesto Banská Bystrica.

Foto: MsÚ BB

Spoločný záujem

Vrátiť Dom kultúry Banskobystričanom ako dôstojný kultúrno-spoločensko-vedecký stánok má dnes záujem Banskobystrický samosprávny kraj a mesto Banská Bystrica. Ich zástupcovia už podpísali memorandum o spoločnom postupe, v ktorom deklarujú, že ich cieľom je získať budovu do vlastníctva, zrekonštruovať ju a využívať tak, aby opäť mohla slúžiť obyvateľom mesta i širokého regiónu. „Spoločne sme si pozreli, v akom žalostnom stave sa niekdajšia pýcha Banskej Bystrice nachádza. Takmer každý obyvateľ mesta, ale trúfne si povedať, že aj kraja, bol v Dome kultúry aspoň raz – či už na koncerte, plese, divadelnom predstavení alebo má spomienky na venček, stužkovú či beanie, ktoré sa tu konali. Je obrovská škoda, že takáto budova, ktorá má okrem spoločenskej aj nesmiernu architektonickú hodnotu, takto chátra. Preto sme sa ako kraj rozhodli do procesu jej záchranu vstúpiť, podpísali sme memorandum o spoločnom postupe s mestom Banská Bystrica, a ako prvý krok sa pokúsime získať budovu a pozemky do nášho vlastníctva,“ povedal predseda BBSK Ján Lunter. Príležitosť na

odkúpenie Domu kultúry budú mať pritom mesto a kraj v dražbe, ktorá sa dá očakávať v najbližších mesiacoch. „Mesto je vlastníkom podstatnej časti pozemkov pod Domom kultúry a hoci samotný objekt nikdy mestu

nepatrí, jeho odkúpenie a opätovné prevádzkovanie patrí už niekoľko rokov k našim najväčším prioritám. V roku 2020 nám podporu vyjadrili aj mestskí poslanci, ktorí zároveň odsúhlasili vyčlenenie finančných prostriedkov v mestskom rozpočte na kúpu tejto vzácnej budovy. Keď sme v uplynulom období spozorovali záujem Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorý hľadal priestory pre svoje kultúrne organizácie, oslovili sme ich s ponukou, či by nechceli ísť do tohto projektu spolu s nami. Sme radi, že vedenie BBSK náš návrh prijalo a dnes môžeme začať v napĺňaní všetkých potrebných krokov. Po niekoľkomesačných rokovaniach sme podpísali memorandum o spoločnom postupe, v ktorom vzájomne deklarujeme, že Dom kultúry chceme spoločne odkúpiť, komplexne zrekonštruovať a opäť sprístupniť Banskobystričankám a Banskobystričanom,“ povedal primátor Banskej Bystrice Ján Nosko.

Nové využitie

Mesto Banská Bystrica má v budúcnosti záujem prevádzkovať najmä kultúrno-spoločenskú estrádnú sálu a k nej prislúchajúce zázemie, ktoré by bolo využívané na organizovanie kultúrnych podujatí. Ďalšie časti objektu, ako komorné divadlo, kinosála i administratívne priestory, by v prípade úspešnej kúpy patrili Banskobystrickému samosprávnemu kraju. „Radi by sme tu videli naše Bábkové divadlo na rázcestí, ktoré dnes sídli v historickej budove, ktorá veľmi limituje jeho ďalší rozvoj i komfort návštevníkov. Rovnako sú tu vhodné priestory pre zriadenie populárno-vedeckého centra zameraného na astronómiu a vesmír, s ktorým sme pôvodne uvažovali na Kačici, ale tieto priestory by preň boli vhodnejšie. Rozšíriť by sme vďaka tejto investícii vedeli aj už existujúce regionálne centrum inovácií InnoLabb a z prenatých priestorov by sa sem mohli presťahovať neďaleké pobočky Verejnej

Súčasný stav interiéru budovy

Foto: archív MsÚ BB

Foto: archív MsÚ BB

knižnice Mikuláša Kováča. Zatiaľ sme však len na úplnom začiatku, celý proces kúpy a následnej rekonštrukcie je odhadovaný na osem rokov. Raz však treba začať,“ priblížil predseda BBSK Ján Lunter. Oba partneri majú ambíciu prinavrátiť ceľ budove patričné využitie, ktoré si po rokoch zaslúži. „Naším spoločným cieľom je pripraviť projekt na rekonštrukciu a prevádzku celého objektu. Aj keď sme len na začiatku, verím, že raz Dom kultúry opäť ožije a bude vítať stovky návštevníkov i umelcov z mesta a širokého regiónu. Tento zámer zapadá aj do nášho plánu komplexne obnoviť lokalitu Námestia slobody na základe víťazného návrhu medzinárodnej urbanisticko-architektonickej súťaže,“ doplnil primátor Ján Nosko.

Citlivá obnova a zelené riešenia

Budova Domu kultúry je päťpodlažná, s jedným podzemným podlažím a štyrmi výškovo

Dom kultúry bol v minulosti dejiskom mnohých podujatí

rozdielne uskočenými nadzemnými podlažiami. Atypickú stavbu navrhol architekt Jozef Chrobák a v roku 1979 získalo toto dielo Cenu Zväzu slovenských architektov (Cena Dušana Jurkoviča). Stavba bola tiež zapísaná do národného Registra modernej architektúry 20. storočia DOCOMOMO. Zámerom mesta a kraja je tento architektonicky hodnotný solitér citlivo zrekonštruovať, zachovať jeho architektonickú hodnotu a detaily,

a s použitím moderných prístupov a technológií nastaviť jeho ekonomickú a ekologickú udržateľnosť. Budova by mohla byť vzorovým príkladom rekonštrukcie s použitím zelených riešení, ako napr. zelenej strechy, vertikálnej zelene či vodných prvkov, ktoré by pomáhali zmierňovať dopady klimatickej zmeny v priestore, ktorý je dnes prevažne tvorený betónom a dlažbou.

mar, šte

Názory poslancov

Zástupcovia mesta Banská Bystrica podpísali memorandum o spoločnom postupe s Banskobystrickým samosprávnym krajom, v ktorom vzájomne deklarujú, že Dom kultúry spoločne odkúpi, zrekonštruujú a opäť sprístupnia. Ako vnímate snahu mesta a BBSK odkúpiť a sprevádzkovať kultúrny dom? Aké by mohlo byť jeho využitie po rekonštrukcii?

Hana Kasová

Dom kultúry vnímam ako klenot Námestia slobody a mesta Banská Bystrica vôbec. V kontexte jeho významu a kvality architektonického riešenia boli jeho hodnoty ocenené aj v roku 2020 zápisom do Registra modernej architektúry 20. storočia na Slovensku. Ako architektka a bývalá pamiatkárka podporujem zachovanie a rekonštrukciu existujúceho objektu, napriek tomu, že architektonické riešenie a použité materiály hovoria o finančne nákladnej a odborne náročnej rekonštrukcii. Všetci cítíme absenciu kultúrneho stánku v Banskej Bystrici, ktorý by čiastočne mohol riešiť problém kultúry ako takej v našom meste. Samotné mesto by však nedokázalo využiť celý objekt pre verejné služby a zabezpečiť jeho udržateľnosť. Preto zámer spoločného projektu BBSK a mesta vnímam pozitívne, ako zamestnanec BBSK som už v etape príprav jeho súčasťou. Príprava a realizácia bude náročná a dlhá, ale verím, že bude úspešná. Jeho budúce využitie vidím ako centrum kultúry, vedy a inovácií.

Igor Kašper

Pamätám si, ako som do Domu kultúry chodil do kina a na koncerty. Občas ako dieťa na malinovku. Má výbornú polohu, skvelú dostupnosť. Je pravdou, že sme jediné krajské mesto, ktoré nemá teraz dôstojný kultúrny stánok. Teda ak nerátame zrekonštruovaný Robotnícky dom. Mesto Banská Bystrica už vyčlenilo z rozpočtu jeden milión eur na jeho kúpu. To však nebude stačiť a preto prípadné spojenie s Banskobystrickým samosprávnym krajom, kde som taktiež poslancom, vítam. Musím však povedať zo svojich skúseností, že jeho rekonštrukcia a prevádzka môže byť paradoxne drahšia ako výstavba nového stánku. Mnohé skryté poškodenia neodhalí dopredu žiadny projekt. Preto treba dobre zvážiť, ktorú alternatívu si vyberieme. Neostaňme však dlhni ani športovcom. Budem tvrdo bojovať za to, aby sme sa konečne dočkali aj novej multifunkčnej športovej haly. Banskobystričania, športovci, športové kluby a mládež si to zaslúžia. Sme predsa mestom olympijských víťazov.

Pavol Katreniak

Keď sa cudzinec opýta, kde máte, Bystričania, stredisko kultúry, zakokceme, že máme Národný dom, Farský kostol, Robotnícky dom, Amfiteáter, ale... Spájanie síl župy a mesta považujem v tomto prípade za nádejný začiatok. Do procesu bude treba zapojiť nielen politikov ale prioritne odborníkov: architektov, statikov, stavebných inžinierov, energetických expertov, kultúrne mozgy i duše, historikov, finančníkov, psychologov, ľudí dobrej vôle. Kriesiť minulé slávy nestačí. Bude treba zodpovedne premyslieť, čomu a ako bude nový kultúrny stánok slúžiť. Ako naplniť jeho priestory zmysluplným životom, ktorý bude v súlade s požiadavkami kultúry 21. storočia. Stredisko rozdávanie radosti, pokoja, šťastia, dobra, nádeje, slobody, krásy, vtípu, pohody, ekonomicky udržateľné na viac desaťročí, potrebujú mať Banskobystričania ako soľ. Kiežby budúci kultúrny dom dlhodobo prispieval k povzneseniu života pod Urpínom smerom hore, na Urpín, nad Urpín, do výšok a naspäť domov.

Pomoc pre ľudí bez domova

Samospráva a miestny územný spolok Slovenského Červeného kríža už viac ako tridsať rokov venujú pozornosť a patričnú starostlivosť aj ľuďom bez domova. Tí, ktorí chcú prijať pomoc, môžu využívať nocľaháreň Večierka a v zimných mesiacoch majú k dispozícii aj ohrevňu. V prípade, že by boli kapacity týchto zariadení počas nadchádzajúcej zimy naplnené, samospráva poskytne záujemcom nocľah aj v útulku Prístav na Tulskej ulici 38. Keďže je sieť zariadení neúplná, z dlhodobého hľadiska je zámerom mesta vybudovať nízkoprahovú nocľaháreň a nízkoprahové denné centrum určené pre osoby v tiesni, v nepriaznivej a náročnej sociálnej situácii, ktorých osudy sa najmä v zime, počas mínusových teplôt, v najhorších prípadoch končia tragicky.

obyvateľmi, pretože s predsudkami a obavami sa stretávame denne. Laická verejnosť presne nepozná príbehy ľudí bez domova, ktorí sa ocitli na ulici. Isté však je, že aj oni, ak chcú, potrebujú našu pomoc, a to najmä v zimných mesiacoch, keď čelia napr. podchladeniu s fatálnymi následkami,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Pomoc pre všetkých

Tak, ako kdekoľvek inde na Slovensku, aj v meste pod Urpínom sa nájdu osoby bez strechy nad hlavou, ktoré nespĺňajú podmienky pre vstup do už fungujúcej siete zariadení. Dôvody sú viaceré, buď trpia rôznymi ochoreniami, vrátane závislostí, ktorých sa nechcú a nevedia vzdať, nevychádzajú v kolektíve s ostatnými a pod. Takýchto ľudí eviduje mesto okolo 30 a sú monitorovaní mestskou políciou. Ide väčšinou o osoby, ktoré sú najviac na očiach verejnosti. „Práve nízkoprahová nocľaháreň dáva možnosť prenocovať, vykonať hygienu, vymeniť si šatstvo a pod., aj ľuďom bez domova, ktorí trpia rôznymi neuhmi, čo môže vyvolať v okolí takýchto zariadení obavy a predsudky obyvateľov. Ak ale prijmú pomoc, vo svojich negatívnych návykoch už v takomto zariadení ďalej nemôžu pokračovať. V prípade, že je osoba v zanedbanom stave, dobrovoľníci a vyškolený personál jej vedú pomôcť ošetriť rany, prípadne sprostredkujú ďalšiu lekársku starostlivosť,“ objasňuje Karol Langstein, vedúci Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie MsÚ v Banskej Bystrici.

Nový projekt

V Banskej Bystrici poskytujú ľuďom v núdzi pomoc okrem samosprávy a Slovenského Červeného kríža aj iné neštátne subjekty, napr. Slovenská katolícka charita, Bystrická kresťanská platforma, Komunita sv. Egídia, Diecéza Bystrica a ďalší. Zariadenia krízovej intervencie na území mesta, v ktorých je nulová tolerancia na požívanie alkoholických a iných omamných látok, využíva približne 300 ľudí bez domova. Zima pre nich býva náročná. „Som rád, že na tohtoročnú zimu sme pripravení, navýšili sme aj kapacity, kde v prípade potreby môžu ľudia bez domova počas chladných nocí prenocovať. Súčasne pracujeme na projekte vybudovania nízkoprahovej nocľahárne a nízkoprahového denného centra. Oddelenie územného plánovania a architektúra mesta v súčasnosti hľadá vhodné lokality, kde by mohli v budúcom období takéto zariadenia vzniknúť. Dôležitá bude komunikácia a dialóg s dotknutými

Rady od skúsených

Aby mesto dokázalo vytvoriť túto novú službu kvalitne a udržateľne, komunikujeme aj s partnermi z bratislavskej neziskovej organizácie Depaul Slovensko, ktorá s ňou má bohaté skúsenosti. „Nízkoprahová služba je priamo napojená na sociálneho pracovníka, ktorý vie pomôcť vybaviť chýbajúce doklady, starobný dôchodok a pod. Nízkoprahová nocľaháreň zvyšuje pravdepodobnosť, že sa človek z ulice opäť začlení do bežného života a znižuje riziko zhoršovania jeho zdravotného stavu,“ objasňuje Vladimír Jurík z organizácie Depaul Slovensko, ktorá získala počas svojej 15-ročnej existencie bohaté skúsenosti.

Informačná karta

Počas tohtoročnej zimy budú aktívni veriaci prostredníctvom kresťanských spoločenstiev distribuovať širšej verejnosti v meste informačnú kartičku, podobne ako to robili minulý rok príslušníci mestskej polície a dobrovoľníci. „Bude na nej uvedená adresa nocľahárne pod Urpínom s informáciou o otvorenej ohrevni a ďalších možnostiach prečkani noci. Veríme, že zapojením aspoň časti verejnosti sa podarí predísť ďalším úmrtiam ľudí bez domova v dôsledku podchladenia,“ dopĺňa Ondrej Druga, koordinátor Bystrickej kresťanskej platformy z Centra komunitného organizovania. Súčasťou kartičky bude aj návod, ako má človek postupovať, pokiaľ nájde niekoho spať počas chladnej noci napr. na zastávke, či v akých prípadoch volať mestskú políciu alebo záchranku.

mar

Banskobystrická KOTVA pomáha už dve desaťročia

V meste pod Urpínom funguje Zariadenie núdzového bývania a dočasného ubytovania pre rodiny s deťmi – útulok KOTVA, ktoré je výnimočné z viacerých dôvodov. Ako jedno z prvých na Slovensku začalo poskytovať pomoc pre úplné aj neúplné rodiny s maloletými deťmi, z ktorých mnohé sa ocitli bez strechy nad hlavou. Vďaka tomuto úspešnému projektu sa naše mesto stalo modelovým príkladom pre viaceré slovenské samosprávy. Počas

svojej existencie bola v zariadení poskytnutá pomoc 140 rodinám, ktoré si nedokázali zabezpečiť bývanie alebo neboli schopné si svoje bývanie udržať. Pri tejto príležitosti sme oslovili Karola Langsteina, vedúceho Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie MsÚ.

■ KOTVA má 20 rokov, ako hodnotíte jej doterajšiu činnosť?

Spolu 333 deťom sme umožnili zostať s biologickými rodičmi a nemuseli byť

zverené do starostlivosti štátu. Je pravda, že niekoľko detí nemalo to šťastie, a rodičom boli odňaté z dôvodu, že ich ohrozovali na živote. Svojou činnosťou a zhmotnením myšlienky, ktorú sme mali s Ivanom Šedibom (bývalý riaditeľ Územného spolku SČK v B. Bystrici, pozn. red.) je, že KOTVA ušetrila svojou činnosťou až 14 miliónov eur. Ide o sumu, ktorú by musel poskytnúť štát na zabezpečenie náhradnej rodinnej starostlivosti pre tieto deti.

■ Aké služby KOTVA v súčasnosti poskytuje? Neuvažovali ste o ich rozšírení?

Zariadenie slúži ako prvozáchyt pre rodiny s deťmi, ktoré posledných päť rokov žijú na území mesta s trvalým pobytom v Banskej

Bystrici alebo tri roky pracujú na území mesta a pracovný pomer im stále trvá. Pre tieto rodiny, či už úplné alebo neúplné, sú poskytované služby ubytovania, ochrany práv a právom chránených záujmov, pomoci pri príprave do školy vo forme aktívneho využitia voľného času prostredníctvom Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu KOTVIČKA, ktorá v spolupráci s dobrovoľníkmi pomáha deťom. Ďalej je po jednom roku možný postup do Zariadenia dočasného ubytovania pri splnení stanovených podmienok, a následne aj do nájomného bývania. V budúcnosti máme v pláne zrealizovať viac inovatívnych služieb a vylepšení, za najhlavnejšie patrí rekonštrukcia jednej časti KOTVY a vybudovanie Centra materiálnej pomoci „A2NA“, v ktorom budú

môcť ľudia darovať rôzne komodity pre tých, ktorí ich naozaj potrebujú.

■ Čo by ste zaželeli zariadeniu, jeho zamestnancom a aj klientom?

KOTVE by som zaželel, aby nebola potrebná, lebo ju ľudia a rodiny nepotrebujú, zamestnancom prajem otvorenú myseľ, kritické myslenie a schopnosť vedieť pomáhať v každej situácii. Klientom želim, aby zvyšovali svoju spoluúčasť na riešení vlastných životov, a nech sa im darí zmeniť svoj status k obrazu svojmu. A Ivanovi Šedibovi do neba odkazujem, že naše myšlienky a ich zhmotnenie mali cenu, a mnohým rodinám i jednotlivcom zmenili život. Ďakujem Ivan...

str

Nesúhlasíme so zrušením Krajského súdu

Vedenie nášho mesta a ani zástupcovia Banskobystrického samosprávneho kraja nesúhlasia s tretou verziou súdnej mapy z dielne Ministerstva spravodlivosti SR. Odmietajú zrušenie banskobystrického Krajského súdu a jeho ponechanie ako pracoviska Krajského súdu v Žiline. Spoločne deklarujú, že plánovaným krokom v zmysle reformy súdnictva a prípravou súdnej mapy sa zhorší nielen výkon spravodlivosti, ale aj prístup občanov k súdu, konania sa predĺžia a činnosť týchto súdov bude aj finančne náročnejšia. Poslancov Národnej rady SR vyzývajú, aby návrh ministerky spravodlivosti Márie Kolíkovej nepodporili.

Ministerka spravodlivosti síce plánuje ponechať všetkých osem pracovísk krajských súdov, pričom majú vzniknúť len tri obvody. Sídлом súdov pre západodoslovenský obvod by mala byť Trnava, pre stredodoslovenský obvod Žilina a pre východoslovenský obvod Prešov. Banskobystrický súd je pritom plne funkčný a spĺňa všetky kritériá vrátane špecializácie, ktoré sú podkladom pre reformu súdnictva. Je druhý najväčší v rámci Slovenska z hľadiska personálneho obsadenia, má kvalitné vybavenie i po technickej stránke a pred desiatimi rokmi prešiel komplexnou rekonštrukciou.

Nielen samosprávy nesúhlasia

Všetci zástupcovia banskobystrického regiónu sú znepokojení s predloženou súdnou mapou. „Máme dôvod domnievať sa, že takéto rozhodnutia sú politicky motivované, a podobne ako pri reforme siete nemocníc absentuje komunikácia so samosprávami a s odbornou verejnosťou. Ide o diskrimináciu nielen Banskej Bystrice ako krajského mesta, ale aj celého regiónu,“ tvrdí primátor Banskej Bystrice Ján Nosko. Zároveň pripomína, že z banskobystrického regiónu vytvára Vláda SR biele a prázdne miesta v srdci Slovenska aj pre doposiaľ nedoriešené investičné zábery súvisiace s budovaním severojužného prepojenia Slovenska, nedávno zrušený pripravovaný projekt rekonštrukcie Rooseveltovej nemocnice, kauzu Múzea SNP či absenciu akýchkoľvek strategických dokumentov. S reformou súdnictva vyjadrujú nesúhlas aj primátorky a primátori banskobystrického regiónu i samotné vedenie BBSK. „Zrušenie Krajského súdu je len pokračovaním vymierania Banskobystrického samosprávneho kraja. Musíme bojovať za to, aby sme z nášho kraja spravili dobré miesto pre život nás všetkých,“ hovorí predseda BBSK Ján Lunter. Rovnaký názor ako prezentujú sa-

Foto: M&U/B&B

mosprávy v našom kraji, majú aj viacerí poslanci Národnej rady SR, vrátane jej predsedu Borisa Kollára, podľa ktorého by sa pri takýchto rozhodnutiach nemalo pozeráť na politické tričky, ale na záujmy obyvateľov. Poslanec NR SR Igor Kašper potvrdil, že súdna mapa v navrhovanej forme by znamenala nielen zníženie dostupnosti súdu pre občanov z Banskobystrického kraja, ale aj zníženie zamestnanosti.

Aká je realita?

Väčšina agendy Krajského súdu v Banskej Bystrici je v súčasnosti vybavovaná priebežne a bez zbytočných prietahov špecializovanými sudcami, so zabezpečením náhodného pridelenia vecí, bez korupčných väzieb, v dobrej kooperácii so samosprávou a štátnymi inštitúciami. „Krajský súd v meste pod Urpínom je oproti tomu v Žiline funkčne obsadený sudcami vo väčšom počte, ako aj odborným administratívnym aparátom. Zatiaľ čo v Banskej Bystrici pracuje

52 vysoko erudovaných sudcov a celkovo 120 zamestnancov, na Krajskom súde v Žiline pracuje 42 sudcov a 94 zamestnancov. Navrhovanou zmenou sa hazarduje s potenciálom schopných a rokmi školených administratívnych síl, ktoré v prípade zrušenia nášho súdu nebudú potrebné,“ doplnil predseda banskobystrického Krajského súdu Ján Auxt.

str

Ukončili sme druhé kolo verejných stretnutí

Vyššie 300 obyvateľov Banskej Bystrice prišlo s desiatkami inšpiratívnych návrhov na zlepšenie verejných priestranstiev v rámci diskusií k projektom Zelených sídlisk (zelených oáz), ktoré sú zamerané na budovanie zelenej a modrej infraštruktúry s ohľadom na zmenu klímy a podporu biodiverzity. V ďalšej fáze Oddelenie územného plánovania a architekta mesta všetky podnety získané z diskusií vyhodnotí, spracuje do finálnych lokálnych programov a zverejní na webe mesta. Následne sa rozhodne o tom, ako budeme postupovať pri obstarávaní projektových dokumentácií na revitalizáciu siedmich lokalít Banskej Bystrice.

Príprava projektovej dokumentácie

Keďže ide o lokality s veľkou výmerou a rôznymi špecifikami, samospráva musí nastaviť harmonogram budúceho obstarania projektových dokumentácií, či už formou štandardného verejného obstarávania alebo formou súťaže návrhov. „Do veľkej miery vstupujú do týchto procesov závery z druhého diskusného kola, ale aj posúdenie odborníkov, ktorí sa súťažiam venujú. Aby sme sa rozhodli správne, oslovili sme aj súťažný výbor Slovenskej komory architektov, s ktorým úzko spolupracujeme. Veríme, že prídu s odporúčaniami, akou formou súťaží postupovať pri obstarávaní projektových dokumentácií. Na najbližších zasadnutiach mestského zastupiteľstva by malo padnúť definitívne rozhodnutie, a následne budeme môcť posunúť tieto projekty do ďalšej fázy,“ hovorí Jakub Gajdošík, 1. zástupca primátora.

Záujem aj o ekologické parkovanie a parkovacie domy

Z verejných stretnutí vyplynul záväzok mesta zostaviť brožúru Zelené sídliská II. Formou populárno-náučných článkov od odborníkov na danú problematiku by mala obsiahnuť námety od obyvateľov, o ktoré prejavili záujem. Ide o témy konkrétnych zelených a modrých opatrení, napr. hospodárenie s dažďovou

Foto: MsÚ BB

Diskusia s obyvateľmi sídliska

vodou, zelené strechy a vegetačné fasády na bytových domoch, vhodná výsadba a ošetrovanie zelene, meranie kvality ovzdušia, možnosti posilnenia biodiverzity v lokalitách a pod. „V diskusiách sa často objavovala aj téma ekologického parkovania a parkovacích domov. Konceptné riešenie tejto problematiky sa pripravuje v rámci Plánu udržateľnej mobility mesta. S rovnakou naliehavosťou odznievali aj požiadavky na budovanie zelených vegetačných striech na mestských objektoch, na návrat vodných prvkov do obytného prostredia či zakladanie systémov hospodárenia s dažďovou vodou,“ dopĺňa Zuzana Gombalová z Oddelenia územného plánovania a architekta mesta MsÚ v Banskej Bystrici.

Inšpiratívne návrhy nielen k projektu Zelených sídlisk

V rámci verejných diskusií boli identifikované aj tzv. komunitné a rýchle opatrenia, ktoré môžu s podporou mestského úradu alebo iných relevantných inštitúcií realizovať aj samotní obyvatelia. Týmto spôsobom sa posilňuje komunitný rozvoj, občianska spoluzodpovednosť za spravovanie vecí verejných a súčasne sa nastavujú potrebné modely spolupráce medzi samosprávou a obyvateľmi. „Ďakujem všetkým, ktorí sa na projekte Zelených sídlisk podieľajú a zúčastňovali sa aj na verejných diskusiách

s obyvateľmi. Na stretnutiach odzneli inšpiratívne nápady, ale aj podnety, ktoré nesúvisia so zelenými a modrými riešeniami. Všetky však sumarizujeme, a budú podkladom na riešenie do ďalšieho obdobia za jednotlivé mestské časti. Aj v rámci procesu otvoreného vládnutia, ku ktorému sa hlásime, je práca s ľuďmi veľmi prínosná. Verím, že aj obyvatelia vnímajú naše kroky ako vôľu a chuť riešiť problémy spolu s nimi,“ poznamenal primátor Ján Nosko. Samospráva plánuje aj tretie kolo verejných stretnutí, na ktorých budú verejnosti predstavené jednotlivé projekty vo forme štúdie.

mar

Zberný dvor v Radvani funguje 25 rokov

V novembri 1996 sme zriadili Zberný dvor mesta v Radvani, ktorý bol vybudovaný po vzore francúzskych zberných dvorov, aj preto dostal netypický názov „Déchetteries“. Jeho účelom je najmä ochrana životného prostredia, aby nevznikali nelegálne skládky, ako aj podpora triedenia odpadu, zvýšenie komfortu obyvateľov pri zbavovaní sa odpadu a taktiež predchádzanie znečisťovania verejných priestranstiev, najmä stavebným a objemným odpadom. Najprv sa v zbernom dvore dali odovzdať stavebný a objemný odpad, papier, kovy, sklo, drevo a neobvykle aj textil, postupne sa spektrum zbieraného

odpadu rozšíril aj o plasty, biologicky rozložiteľný odpad a tzv. tetrapaky. V roku 2020 pribudol i špecializovaný kontajner na zber nebezpečného odpadu, medzi ktorý patria

najmä farby, laky, oleje, baterky a batérie, elektrospotrebiče, žiarovky a žiarivky. Za 25 rokov sa v zbernom dvore odovzdalo v rámci vyše 260 000 návštev až takmer 55 000 ton odpadu. Počas pracovného týždňa je otvorený od 8:30 do 17:30 hod., v sobotu od 8:30 do 17:00 hod. Podmienky návštevy zberného dvora nájdete na webe mesta www.banskabystrica.sk, v sekcii Nakladanie s odpadom, príp. sa môžete informovať na tel. číslo 048/41 86 188.

Oddelenie odpadového hospodárstva
a údržby verejných priestranstiev,
MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

Máme vlastnú meraciu stanicu kvality ovzdušia

Samospráva uviedla začiatkom novembra do prevádzky pilotnú kompaktnú environmentálnu stanicu pre meranie kvality ovzdušia a meteorologických charakteristík. Nachádza sa na Uhlisku a je schopná kontinuálne merať 13 veličín. Vyhodnocovanie jednotlivých údajov umožní samospráve v budúcnosti plánovať aktivity v oblasti energetiky a dopravy, riešiť potrebu vytvárania nízkoemisných zón v meste a stanoviť opatrenia na zmiernenie dopadov klimatickej zmeny.

Meteorologická stanica meria napríklad koncentrácie oxidu dusičitého, ozónu, oxidu uhoľnatého, oxidu siričitého, prachových častíc PM_{2,5} a PM₁₀. Medzi ďalšie veličiny patria teplota farby svetla, intenzita osvetlenia, UV index, atmosférický tlak aj teplota, relatívna vlhkosť a hladina akustického tlaku. „Zvyšovanie kvality života obyvateľov, znižovanie prašnosti a produkcie oxidu uhličitého, ako aj realizácia ďalších opatrení na zmiernenie a prispôsobovanie sa zmene klímy patrí k našim prioritám. V súčasnosti sa zameriavame na zelené témy, budovanie zelenej a modrej infraštruktúry s dôrazom na zvýšenie záujmu obyvateľov zapájať sa do plánovania a realizácie zmien vo verejnom priestore. Som rád, že inštalácia tejto stanice je ďalší krok, ktorým prispějeme k meraniu kvality ovzdušia v našom meste,

k zvyšovaniu informovanosti smerom k verejnosti a zavádzaniu potrebných opatrení,“ konštatuje primátor Ján Nosko. Mnohé mestá na Slovensku dlhodobo avizujú problémy so znečisteným ovzduším, pričom ťažisko problému sa v posledných rokoch presúva najmä na dopravu, energetiku a priemyselné zóny. Preto sa samospráva v súčasnosti pripravuje na nové programové obdobie, a zároveň realizuje viacero environmentálnych projektov zameraných na regeneráciu vnútroblokov, vypracovanie klimatickej stratégie, zlepšenie energetickej efektívnosti budov a energetickeho manažmentu, ako aj plánovanie udržateľnej mobility. Mesto pripravuje aj projekt modernizácie cestnej dopravnej signalizácie križovatiek na ceste I/66, ktorý zefektívni dopravu na vyťaženejších dopravných uzloch. Cieľom je prispieť k skvalitneniu dopravy či

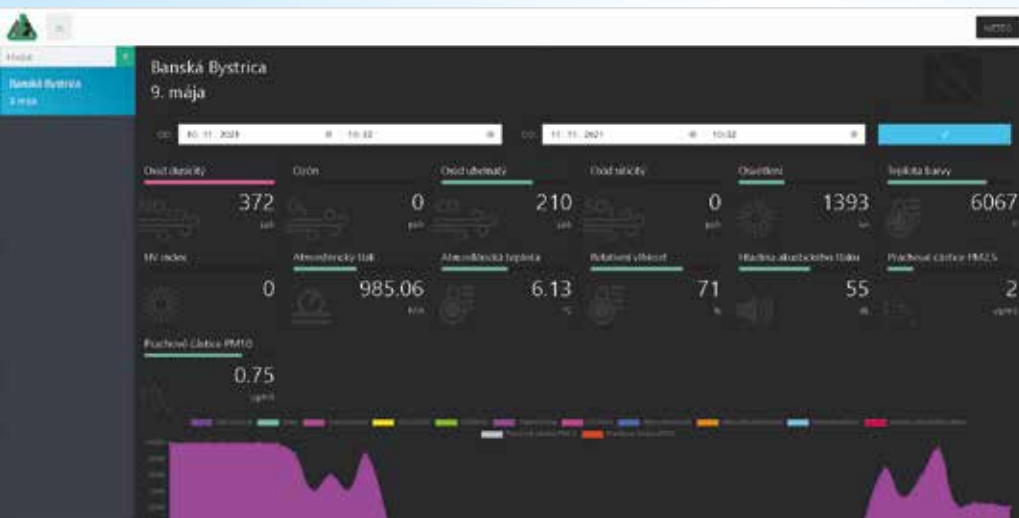
Foto: MsÚ BB

Meracia stanica

ovzdušia v meste. „Inštalácia tejto stanice sa realizovala v rámci rekonštrukcie časti verejného osvetlenia a na prenos údajov do centra používa IoT (internet vecí) sieť verejného osvetlenia. Meracia stanica nám umožní sledovať viaceré veličiny, na základe ktorých vieme, okrem iného, prístup k lepšej regulácii intenzity verejného osvetlenia, ako aj k lepšiemu energetickému manažmentu,“ doplnil Martin Vyletal, vedúci Odboru rozvojových aktivít mesta. „Lokálne dáta o kvalite životného prostredia sú pre nás nevyhnutné z hľadiska stanovenia si priorit mesta, a následného plánovania environmentálnych opatrení. Merania nám doplnia informácie, ktoré máme z Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia. Verím, že postupne sa nám podarí takéto stanice umiestniť aj v ďalších lokalitách mesta,“ povedal Martin Lakanda, koordinátor pre životné prostredie mesta Banská Bystrica. Údaje z meteostanice nájdete na webe www.banskabystrica.sk v sekcii Životné prostredie (časť Ochrana ovzdušia).

mar

Údaje zobrazené z meteostanice

Zdroj: internet

Pribudol nový hlasovací kôš, špakovník

Foto: MsÚ BB

Znečisťovanie verejných priestranstiev patrí medzi najčastejšie problémy, s ktorými bojujú mnohé samosprávy. Výnimkou nie je ani naše mesto, ktoré v spolupráci s Ekonomickou fakultou UMB v Banskej Bystrici začalo realizovať aktivity na zlepšenie situácie. Pred vyše mesiacom zástupcovia mesta a univerzity vyznačili v lokalite Námestia slobody na ploche veľkej asi tisíc štvorcových metrov zmyvateľným sprejom vyše 4 500 odhodnených žuvačiek. Koncom októbra bol na Tajovského ulici blízko zastávky MHD osadený hlasovací kôš, tzv. „špakovník“ s otázkou: „Kto je lepší? Zvoľen alebo Banská Bystrica?“ Vhodením žuvač-

ky či ohorku z cigarety obyvatelia nielenže vyhodia odpad tam, kam patrí, ale budú môcť zahlasovať a rozhodnúť. Kôš bol umiestnený v tejto lokalite preto, že sa tam pravidelne nachádza veľké množstvo odhodnených ohorkov a plechoviek od nápojov, napriek tomu, že na zastávke MHD je trvalo umiestnený odpadkový kôš. Len za mesiac, keď zastávku čistili, narátali v jej okolí takmer 350 kusov voľne odhodnených ohorkov z cigariet. Veríme, že vďaka týmto aktivitám si obyvatelia uvedomia, že hoci ide „len“ o žuvačku či ohork, je to odpad, ktorý patrí do koša.

str

Banská Bystrica ako súčasť siete európskych autentických miest

Mesto pod Urpínom patrí medzi samosprávy, ktoré si uvedomujú dôležitosť duševného vlastníctva a ochraňujú ho. Zástupcovia Banskej Bystrice preto ešte v septembri tohto roka podpísali memorandum o spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva SR a Finančným riaditeľstvom SR. Týmto podpisom samospráva preukázala svoju ochotu bojovať za zvyšovanie povedomia o hodnotách duševného vlastníctva, a tiež záujem poukázať na

škody spôsobené falšovaním a pirátstvom. Okrem budovania povedomia o ochrane duševného vlastníctva chce mesto u obyvateľov kultivovať mentalitu týkajúcu sa nákupu výlučne autentických výrobkov. Týmto krokom odštartovala spolupráca v rámci projektu Európskej únie pre duševné vlastníctvo. Projekt „Autentické mesto – Banská Bystrica“ prepája minulosť súvisiacu s duševným vlastníctvom nášho mesta, ktorým bolo baníctvo a inová-

cie s ním spojené, až po súčasnosť, keď sa z kultúrneho centra regiónu stalo miesto spájajúce výnimočných kreatívnych ľudí, ktorí si uvedomujú dôležitosť ochrany výsledkov tvorivej ľudskej činnosti. Ako prvé mesto na Slovensku s bohatou históriou a množstvom významných osobností chce Banská Bystrica aj takouto spolupracou zabrániť tomu, aby dochádzalo k akémukoľvek falšovaniu.

Úrad priemyselného vlastníctva SR

Podpora reumatikov zo strany samosprávy

Reumatici patria na Slovensku medzi početnú skupinu pacientov, ktorú už 30 rokov zastupuje a združuje Liga proti reumatizmu. Toto ochorenie má mnohé podoby a veľakrát je život s ním vnímaný ako neustále vzdorovanie bolesti rôzneho druhu. Každá aktivita, ktorá uľahčí pacientovi jeho údel je preto viac ako vítaná. Miestna pobočka Ligy proti reumatizmu v Banskej Bystrici ponúka reumatikom veľa možností, ako byť i napriek ochoreniu aktívnym. S veľkou vďakou vnímame ústretový postoj mesta Banská Bystrica, ktoré aj tento rok finančne podporilo realizáciu projektu „Rozhýbme sa s nordic walking“. Cieľom projektu je motivovať reumatikov, aby sa aktívne hýbali, ale tiež im dáva priestor na možnosti rehabilitácie, ktorá dokáže zmierniť dopad bolestivého ochorenia. Banskobystrickí reumatici rozhodne doma s chorobou nesedia. Aktívne

Foto: Liga proti reumatizmu

si užívajú pohyb, ktorý ponúkajú techniky severskej chôdze, tzv. nordic walking. Môžete ich stretnúť na spoločných tréningoch v Parku pod Pamätníkom SNP. Pravidelne sa venujú aj skupinovému cvičeniu jogy, ktorá je upravená pre potreby tohto ochorenia. Vďaka projektu bolo možné zakúpiť športové a rehabilitačné pomôcky, ktoré cvičiacim veľmi pomáhajú. Dôležitou súčasťou boja s chorobou sú aj rehabilitačné cvičenia, masáže a možnosť využívania plavárne na Štiavničkách. Život ľudí s reumatickým ochorením v meste je najmä o stretávaní sa a spoločnom zdieľaní. Miestna pobočka Ligy proti reumatizmu v Banskej Bystrici rada privíta každého nového člena. Viac informácií nájdete na stránke www.reumabb.webnode.sk, FB stránke reumabb, príp. na e-mailovej adrese banskabystrica@mojareuma.sk.

Liga proti reumatizmu na Slovensku

Jubilejný 20. ročník Akadémie európskeho seniora

Po ročnej prestávke sa v októbri uskutočnil jubilejný 20. ročník Akadémie európskeho seniora. V rámci programu nechýbala obľúbená športová olympiáda. Na ihrisku ZŠ Radvanská súťažilo v rôznych disciplínach 85 seniorov, ktorí dokázali, že pohyb a súťaživý duch ich aj napriek veku neopúšťa. Pri príležitosti Svetového dňa duševného zdravia členovia Asociácie slovenských arteterapeutov pripravili pre seniorov v Robotníckom dome workshopy, kde ich učili, ako pomocou kresby môžu vyjadriť svoje vnútorné pocity a nálady. Svojím prístupom zaujali seniorov, ktorí namaľovali pekné obrázky, a tým vyjadrili poďakovanie za neobvyklý spôsob vyjadrovania svojich vnútorných nálad. V rámci tréningu pamäti si účastníci vyskúšali svoje vedomosti o živote

a dielach významného maliara Dominika Skuteckého, po ktorom je pomenovaná aj banskobystrická galéria. Práve jej pracovníci pripravili pre seniorov komentovanú prehliadku obrazov tohto veľikána umenia z mesta pod Urpínom. Ďalšími veľikánmi, ktorých mená sa spájajú s Banskou Bystricou sú hudobný skladateľ Ján Cikker a spisovateľ Ján Chalupka. V priestoroch Literárneho

a hudobného múzea ŠVK Banská Bystrica jeho pracovníci pripravili pre seniorov prednášky spojené s názornými ukážkami diel týchto významných dejateľov našich dejín. Súčasne sa započúvali do ukážok hudobných diel J. Cikkera a videli rukopisy niektorých písomností J. Chalupku, ktoré sa nachádzajú v zbierkach múzea. Zo sprievodných podujatí mala najväčší úspech výstava Svet gombíkov v priestoroch KOMUCE na Robotníckej ulici. Ďalšia výstava v priestoroch Radnice mesta Banská Bystrica mala charitatívny charakter, nakoľko výťažok z predaja obrazov pomôže zlepšiť životné podmienky autistického chlapca. Slávnostné ukončenie Akadémie európskeho seniora sa uskutočnilo v Robotníckom dome koncom októbra.

Odbor sociálnych vecí, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

V Kremničke pribudlo nové pietne miesto

V areáli Centrálného mestského cintorína v Kremničke bolo koncom októbra sprístupnené Pietne a pohrebné miesto pre nenarodené deti. Ide o jeden z projektov, ktorý sa podarilo zrealizovať vďaka participatívnemu

rozpočtu mesta. „*Pietne a pohrebné miesto pre nenarodené deti umožňuje rodičom, ktorí náhle prišli o svoje očakávané dieťa, dôstojne sa s ním rozlúčiť, s cieľom vyrovnať sa s takýmto úmrtím a ranu po ňom psychicky zaceliť. Pomáha prekonať a zmieriť sa s bolestnou situáciou, v ktorej musia rodičia v krátkom čase riešiť, kam svoje dieťa pochovať, čo býva mnohokrát tým najväčším problémom,*“ tvrdí autorka projektu Dorota Líšková. Pomník nenarodeným deťom tvorí súsošie znázorňujúce matku a dieťa, ktoré vytvoril banskobystrický rodák Martin Hudáček. Na podstavci, na ktorom je súsošie osadené bol umiestnený nápis: „*Dieťa, cez ktoré svetielko žiari, spomienka v plamienkoch sviec...*“, od autorky Daniely Obšajnsníkovej. Ide o úryvok z textu piesne „*Lúč milosti*“, vytvorenej práve k tejto soche. Pietne a pohrebné miesto bolo vytvorené v priestore cintorína, kde je umiestnený centrálny kríž a navrhnutá rozsypová lúka, na ktorej pozostali budú môcť rozptýliť popol svojho blízkeho.

Foto: Mešú BB

Spomienka na November '89

Odkaz Nežnej revolúcie si naše mesto pripomína výstavou 26 nadrozmerých fotografií z archívu Tlačovej agentúry SR umiestnených v stojanoch pred Barbakanom na Námestí Š. Moyses. Tento mesiac, 27. novembra uplynie aj 100 rokov od narodenia významnej osobnosti Pražskej jari, Alexandra Dubčeka. Výstavu preto doplnia ďalších 21 fotografií zo života tohto významného dejateľa, ktoré sú umiestnené v Lazovnej ulici. Vystavené snímky si môžete pozrieť do 30. novembra 2021.

str

Foto: archív Mešú BB

Kamene zmiznutých pre rodinu Vančovcov

Nielen v Európe, ale aj na Slovensku sú už celé desaťročie osádzané Stolpersteine, tzv. Kamene zmiznutých. Umiestnené sú pred domami ľudí, ktorí prišli o život v období holokaustu a nacistického režimu. Ide o projekt nemeckého umelca Guntera Demniga. Prvé Stolpersteine boli osadené v Brezne a Banskej Bystrici. Dobrovoľníci na 70 miestach v rámci Slovenska uložili doteraz takmer 250 kameňov, ktoré pripomínajú konkrétnu obeť holokaustu či rasového násillia. V blízkosti lokalít s pamätnými dlažbovými kockami postupne pribudnú aj nálepky s QR kódmi. Po ich naskenovaní sa v smartfóne zobrazí konkrétny zdigitalizovaný príbeh.

Kamene zmiznutých pribudli tento mesiac na Lazovnej ulici, kde stál dom a mlyn obchodníka Jána Vanču, ktorý pomáhal v odboji proti nacizmu. „*Po potlačení SNP v pivničných priestoroch ukrýval ranených povstalcov a židovských spoluobčanov. Ján Vančo bol 6. novembra 1944 zaistený gestapom, na druhý deň aj jeho chorá manželka Anna a tiež synovia Pavol a Ján. Rodinu Vančovcov, ako aj ľudí, ktorých ukrývali popravili nacisti v Kremničke 19. decembra 1944. Príbeh hrdinstva Jána Vanču a jeho rodiny si zaslúži, aby zostal navždy v pamäti mesta. Zároveň je dôležité, aby sme miesto ich života, práce a ľudskosti chránili ako pamiatku, aby sme stavali hradby proti nenávisti, násilliu a zlobe,*“ skonštatoval 2. zástupca primátora mesta Milan Lichý. Na podujatí, ktoré pripravila samospráva spolu s Občianskym združením Antikomplex.sk, sa zúčastnili aj príbuzní, ktorí v dome bývali až do jeho vyhorenia v roku 1972. Banská Bystrica pred desiatimi rokmi spolu s Breznom zažila prvé uloženie Stolpersteinov na Slo-

vensku, osobne rukami nemeckého umelca Guntera Demniga. „*Kamene pripomínajú, že k tým najväčším tragédiám dochádzalo v uliciach, po ktorých denne chodíme, v časoch, ktoré si stále živo pamätajú naši starí rodičia. A ako ukazujú početné prípa-*

dy v médiách, k rasovým útokom dochádza aj dnes. Tak ako pred viac než 80 rokmi, aj dnes stačí málo a z týchto tragédií môže byť opäť mrazivá každodenná realita. Aj preto je cieľom projektu Kameňov zmiznutých naše spoločné "zakopnutie" o osudy ľudí vpísaných do zlatistých kociek v chodníkoch, aby sme už nikdy viac nezakopli tak, ako v období nacistického režimu,“ hovorí Andrej Čierny z Občianskeho združenia Antikomplex.sk. Mesto chce v ukladaní kameňov pokračovať ďalej, nakoľko čestne sa vysporiadať s minulosťou je dôležité pre slušnú budúcnosť. Stolpersteine (z nemeckého „kamene na zakopnutie“) sú pevne vsadené do chodníka pred domom zavraždeného. Okoloidúcim nenásillne pripomínajú zločin a miestnu históriu a súčasne dotvárajú verejný priestor. Stolpersteine sa nachádzajú v takmer všetkých krajinách, ktoré boli počas druhej svetovej vojny okupované nacistami. Dodnes bolo uložených približne 100 000 kameňov v 25 krajinách po celej Európe.

str

Obnovená hrobka Petrogalliovcov

Na Rímskokatolíckom cintoríne, ktorý sa nachádza na Námestí Štefana Moysesu v Banskej Bystrici, odpočíva mnoho významných osobností. Jednou z nich je aj Oskar Petrogalli – právnik, verejný činiteľ a známy banskobystrický advokát. Svoje miesto má v rodinnej hrobke, ktorej náhrobok z dielne kamenosochára Fridricha Karola Horna bol slávnostne odhalený za účasti predstaviteľov mesta a cirkvi v roku 1931. Počas posledných rokov hrobka chátrala a po dlhoročnom úsilí sa ju nedávno samosprávne v spolupráci s maďarskou stranou po 90. rokoch podarilo obnoviť, na čom má zásluhu aj sochár Matúš Jančura. Slávnostne odhalená bola 27. septembra 2021.

Kto boli Petrogalliovcí?

Tri známe generácie Petrogalliovcov, zrejme pôvodom z Talianska, môžeme poznať na základe štúdia cirkevných matrík a iných historických dokumentov. Jozef Petrogalli bol zamestnanec Banskej kráľovskej komory v pozícii šafára, a to vo Vajskovej a v Hronci. Vo Vajskovej sa jemu a jeho manželke Márii Oberlandovej narodili synovia Artur Jozef (6. január 1850) a Arnold František (20. február 1852). Tretí syn Gejza Hyacint sa narodil 28. mája 1854 v Hronci.

Štúdium

Arnold František, žiaľ, v roku 1853 zomrel a preživší synovia študovali na Vyššom kráľovskom rímskokatolíckom gymnáziu, na ktorom aj maturovali. Obaja študovali jeden rok v Trnave. V tom čase bolo zvykom, že deti komorských zamestnancov (napr. syn uhliara Jozef Murgaš) boli oslobodené od platenia školného vo výške 12 zlatých za rok. V prípade, že naraz študovali dve deti z rodiny, úľavu malo len jedno dieťa. Starší Artur Jozef bol poberateľ Pázmanovského štipendia. Obaja bratia študovali s veľmi dobrým prospechom. Pri štvorstupňovej klasifikácii mali v povinných predmetoch len jednotky a dvojky.

Zo života Artura Jozefa

Artur Jozef študoval na univerzite v Budapešti tri roky, zrejme prírodovedné predme-

ty, nakoľko po návrate do Banskej Bystrice v pozícii kandidáta učiteľstva učil v školskom roku 1871/1872 matematiku a prírodopis. V nasledujúcom školskom roku bol zastupujúci profesor a učil aj jazyky – nemčinu, maďarčinu a slovenčinu. Nakoľko mal veľa študentov, ktorí prepadli, jeho enormná prísnosť bola možno príčina toho, že v ďalšom školskom roku už pôsobil v rumunskom Arade. Oženil sa však prišiel domov, do Banskej Bystrice. Sobáš mal 31. marca 1875 v Evanjelickom kostole. Za ženu si vzal Alžbetu Ludoviku Hulleyovú, dcéru kordovánika Daniela Hulleya. Prvý syn Oskar sa narodil 4. októbra 1877 v Arade, druhý Gejza Arnold 18. júna 1881 počas matkinej návštevy v Banskej Bystrici, a posledný Ludovít opäť v Arade 31. augusta 1884. V nasledujúcom roku sa rodina Petrogalliovcov presťahovala do Trenčína. Otec Artur bol profesor na gymnáziu, no okrem toho bol činný aj ako tajomník Prírodovedného spolku Trenčianskej župy. Prednášal, publikoval, robil výskum v botanike aj zoológii v okolí Trenčína, ale aj nám bližšieho Sitna, Kremnice a Harmanca. Artur Jozef zomrel veľmi mladý vo veku 44 rokov 14. februára 1894.

Návrat do Banskej Bystrice

Po roku, keď najstarší Oskar zmaturoval, sa rodina presťahovala do Banskej Bystrice. Mladší bratia prestúpili na Vyššie kráľovské

rímskokatolíckemu gymnáziu. Aj v tejto generácii bol od platenia školného oslobodený iba jeden brat. Mladší Ludovít dosahoval výborné výsledky, starší Gejza, okrem prírodovedných predmetov, mával aj horšie známky.

Učiteľom sa stal aj Gejza

Po štúdiu na vysokej škole a krátkom účinkovaní na zatiaľ neznámom mieste sa Gejza v školskom roku 1907/1908 stal profesorom prírodovedných predmetov na gymnáziu v Banskej Bystrici, na ktorom aj maturoval. U študentov bol veľmi obľúbený. Okrem učenia mal aj široké kultúrne a spoločenské záujmy. Bol druhý tajomník Hornorakúskeho kultúrneho spolku, podpredseda korčuliarskeho spolku a člen predsedníctva banskobystrického kasína. V priestoroch radnice a v budove gymnázia mával prednášky v cykle „Slobodné lýceum“, napr. o dobývaní vzdušného priestoru. Po vypuknutí I. svetovej vojny nastúpil na front. Zahynul pri dedinke Mielnik v Haliči 27. júla 1917. Na žiadosť rodiny bol z dočasného hrobu v Podhájcí prevezený do rodného mesta a 8. septembra 1917 uložený do rodinného hrobu k otcovi Arturovi. Na jeho počesť bol založený „Štipendijný fond Gejzu Petrogallioho“, na ktorý prispeli významní obyvatelia mesta ako Emil Jurkovich, Ján Móry, Jozef Havelka, Eduard Schweng, Juraj Hudec v mene syna Ladislava Eduarda Hudeca, ktorý bol v zajatí a mnoho ďalších.

Osud ďalších dvoch synov

Najmladší syn Artura Petrogallioho Ludovít vyštudoval právo a žil v Budapešti, odkiaľ viackrát prišiel naspäť do Banskej Bystrice, aby navštívil matku. Najstarší syn Oskar rovnako ako brat vyštudoval právo a stal sa známym advokátom v našom meste. V rokoch 1906 – 1910 bol poslanec uhorského snemu za Banskobystrický obvod. Od roku 1922 až do smrti (r. 1925) pôsobil ako riaditeľ Ústrednej kancelárie združených opozičných strán na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi so sídlom v Lučenci. Býval s matkou v dome doktora Samuela Bothára a jeho manželky Vilmy Hulleyovej. Zomrel nečakane ako 48-ročný srdcovú porážku. O tri dni neskôr, 7. februára 1925, ho pápežský prelát Jozef Gürtler pochoval do rodinného hrobu. Na prvom zasadnutí mestského zastupiteľstva po smrti Oskara Petrogallioho si zástupcovia mesta uctili jeho pamiatku minútou ticha. Vtedajší starosta mesta advokát Andrej Hanzlík zhodnotil osobnosť mŕtveho a jeho zásluhu na hladkom prechode nášho mesta z jedného štátneho útvaru do druhého. Matka troch bratov Petrogalliovcov zomrela 29. januára 1935 a je pochovaná na Evanjelickom cintoríne pri hrobe sestry Vilmy a doktora Samuela Bothára.

Hrobka Petrogalliovcov

Nominujte svojich favoritov na ocenenie Najlepší športovci mesta za rok 2021

V roku 2021 sa napriek stále pretrvávajúcej pandémie a s ňou spojenými obmedzeniami podarilo usporiadať niekoľko významných športových podujatí. Po ročnom odklade sa uskutočnila olympiáda a paraolympiáda v Tokiu, Majstrovstvá Európy vo futbale, či Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji. Športový život sa po vynútenej a nedobrovoľnej prestávke opäť pomaly vracia do starých koľají a mesto Banská Bystrica pokračuje v tradícii oceňovania svojich najlepších športovcov, ktorí úspešne reprezentujú naše mesto na domácej i medzinárodnej športovej scéne. Mnoho Banskobystričanov a členov športových klubov pôsobiacich v našom meste zaznamenalo v tomto roku významné športové úspechy, ktoré opäť výrazne zviditeľnili naše mesto vo svete športu. Na tradičné ocenenie

Najlepší športovci mesta Banská Bystrica za rok 2021 môžu svojich favoritov navrhnúť tréneri, funkcionári, inštitúcie a najmä samotní obyvatelia. Nominovaní môžu byť jednotlivci, kolektívy, funkcionári, tréneri či pracovníci športových zariadení, ktorí svoj život zasvätili športu, výchove talentov a robia dobré meno mestu pod Urpínom. Súčasťou ankety bude aj internetové hlasovanie, ktoré sa uskutoční v termíne od 1. do 10. februára 2022. Hlasujúci si budú môcť vybrať svojich favoritov v dvoch hlavných kategóriách – jednotlivcov a kolektív. Športovci s najväčším počtom platných hlasov budú ocenení v kategórii Víťaz internetového hlasovania. Návrhy na ocenenie nám môžete posilať do 17. januára 2022 na adresu: Mestský úrad Banská Bystrica, Odbor kultúry, športu a cestovného

Foto: MsÚ BB

ruchu, Oddelenie športu, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo elektronicky na e-mail: filip.tomasovic@banskabystrica.sk. Formulár nájdete na webovej stránke mesta www.banskabystrica.sk alebo v Klientskom centre mestského úradu.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Vít'azstvo v Mini Champions Liga Slovensko 2021

V dňoch 26. až 27. októbra 2021 vyvrcholil v Púchove finálový turnaj 16. ročníka Mini Champions Liga Slovensko 2021 v kategórii mladších žiakov a žiačok. Projekt je súčasťou

Grassroots programu Slovenského futbalového zväzu a projektu „UEFA Grassroots week“. Do turnaja sa zapojilo 40 tímov z celého Slovenska. Dvojdňovému finále predchádzali dve kvalifikačné kolá, z ktorých vzišla osmička najlepších. Počas dvoch finálových dní si svoje futbalové zručnosti zmerali hráči z ŠK Slovan Bratislava, FC Petržalka, FC Nitra, FK DAC 1904 Dunajská Streda, MŠK Žilina, JUPIE FŠMH, FK Humenné a MFK Zemplín Michalovce. Súverénnymi víťazmi sa stali naši žiaci JUPIE Futbalová škola Mareka Hamšíka, ktorí si počas náročného finále pripísali na svoje konto päť víťazstiev a jednu remízu. Triumf nás teší o to viac, že

naši chlapci porazili hráčov najlepších a najväčších futbalových akadémií na Slovensku. V rámci individuálnych ocenení si prevzal cenu Najlepšího strelca Christian Hamšík s 23 nastrielenými gólmi. Víťazný tím tvorili hráči: Martin Bačko, Leo Bernolák, Christian Hamšík, Lucas Hamšík, Killian Kapustík, Andrej Matejko, Tomáš Mihalíček, Matúš Pavlík, Lukas Šedík, Šimon Šiko, Tomáš Vaculčík, David Vaník. Na ceste do finále nám pomohli: Timon Kučerák, Lukáš Ružbacký a David Zlevský, ako aj realizačný tím pod vedením trénera Pavla Zlevského a asistentov trénera Vladimíra Pavlíka a Mateja Vaníka. Finálové výsledky nášho tímu: FC Petržalka – JUPIE FŠMH 7:9, FC DAC 1904 Dunajská Streda – JUPIE FŠMH 3:5, ŠK Slovan – JUPIE FŠMH 8:8.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

Oceňovanie najlepších v bežeckej sérii

V Aule Slovenskej zdravotníckej univerzity sa 5. novembra 2021 uskutočnil galavečer pri príležitosti Svetového dňa behu, na ktorom si prevzali ocenenia najúspešnejší športovci najväčšej bežeckej série na Slovensku – Marathon BB Tour, ako aj detského Marathon BB miniTour. Tradičné podujatie sa konalo v komornom duchu a na pódiu vystúpili najlepší bežeckí športovci v sezónach 2020 a 2021. Marathon BB Tour tvorí päť podujatí v regióne Banskobystrického okresu, ktoré sú prepojené originálnym bodovacím systémom.

Ocenení sú vždy šiesti muži a aj rovnaký počet žien v absolútnom poradí, medzi deťmi získava ocenenie najlepších šesť chlapcov

a šesť dievčat v každej z troch vekových kategórií. Najvytrvalejšou ženou sa v roku 2020 stala Radka Roháčová (Zdravie v pohybe Lučatín), v roku 2021 ju na najvyššom stupienku vystriedala klubová kolegyňa Kristína Resslerová. Medzi mužmi kraľovali Miroslav Murgaš (ŠK Run For Fun Bratislava) a Ján Vetrák (AK STEEPLE Poprad/Hnúšťa). Kompletné výsledky Marathon BB Tour a miniTour spolu s registráciou na podujatia v roku 2022 nájdete na stránke www.marathonbbtour.sk.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: marathonbbtour.sk

Hľadám domov

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Iasmina

Vek: 12/2020

Pohlavie: sučka

Váha: 18 kg

Výška: 49 cm

Povaha: Iasmina je nádherná, mladá a veselá fenka, ktorej sa šťastný život ešte len začal. Má rada pohyb, šantenie s ostatnými psíkmi a pozornosť človeka. Je to dokonalý rodinný psík, ktorému nechýba pozitívna nálada. Ak hľadáte veselého štvornohého kamaráta na spoločné chvíle, Iasmina je tou správnou voľbou. Budúcemu majiteľovi spríjemní a rozjasní každý deň. *Viac informácií, nielen o tomto psíkovi, získate na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo priamo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 960 01 Zvolen. Vítaná je aj dočasná opatera. Všetky podstatné informácie sú dostupné na webovej stránke www.kszv.sk.*

Uzávierka decembrového čísla

Termín: 3. december 2021 do 12:00 hod. Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať, a preto budeme radi, ak nás kontaktujete v predstihu. Kontaktná osoba: Mgr. Miroslav Strelec, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, 048/43 30 107.

Komunitné centrá

KC Sásová je pre verejnosť aj v týchto dňoch otvorená, ale v obmedzenom režime – OTP. Okrem pravidelných rozvrhových aktivít vhodných pre deti, mládež, ale i dospelých a seniorov, pripravuje aj tematické prednášky a podujatia. Nakoľko témy ekológie a recyklovania sú žiadané, urobili si ŽIVÝ KOMPOSTÉR. Informácie o tom, ako funguje, ale aj o ďalších aktivitách centra nájdete na FB Komunitné centrum Sásová, príp. na stránke mesta.

KC Fončorda pripravilo v tomto období zbierku dáždnikov, pršiplášťov a gumákov. Okrem toho organizuje aj tradičnú zbierku trvanlivých potravín a pochutín „NIE SI SÁM“, ktorá pomôže vyčarovať krajšie Vianoce v rodinách a ľuďom v núdzi. Začiatkom decembra sa môžete ako dobrovoľníci spolupodieľať na akcii Mikuláš na Fončorde. Viac informácií získate na tel. čísle 0917 505 922, e-mailovej adrese: kfoncorda@gmail.com, FB Komunitné centrum Fončorda alebo IG [kc_foncorda](https://www.instagram.com/kc_foncorda).

KC Sásová a Fončorda

Súťaž

V októbrom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o jednu z publikácií o Banskej Bystrici. Stačilo nám do redakcie napísať, či ste sa zúčastnili nielen na prvom, ale aj na druhom kole verejných diskusií k projektu Zelených sídlisk (zelených oáz). Ďakujeme za všetky odpovede. Víťazkou súťaže sa stáva pani Pavlíková. Gratulujeme a výhru vám posielame poštou. Ďalšou publikáciou odmeníme ešte jedného z vás. Stačí, ak nám pošlete správnu odpoveď na otázku: V ktorom roku bol postavený Dom kultúry? Vaše odpovede môžete poslať do 3. decembra 2021 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Oznam

SPOEACH, o. z. oznamuje, že v novembri sa kvôli súčasnej pandemickej situácii neuskutoční stretnutie podpornej skupiny príbuzných a opatrovateľov ľudí s Alzheimerovou chorobou. V prípade záujmu o poradenstvo nás môžete kontaktovať na e-mailovej adrese: spolach.oz@gmail.com alebo na tel. čísle 0948 211 372.

L. Golianová, SPOEACH, o. z.

Verejné vyhlášky (VV) Stavebného úradu

OVZ-SU 163207/33660/2021/FUF

VV: Zverejnenie informácií

Stavebník: MBB, a. s., ČSA 26, Banská Bystrica; Stavba: „Prestavba západnej tribúny vrátane hlavného vstupu a prislúchajúceho zázemia Zimného štadióna v Banskej Bystrici“, na pozemku parcela KN – C č. 4212 a 4211/2 v k. ú. Banská Bystrica; *Vyvesené: 27. 10. 2021*

OVZ-SÚ 160340/7419/2021/HOM

VV: Rozhodnutie

Stavebník: Mgr. Boris Binda, Hájles 3, Nová Baňa; Stavba: „Rodinný dom“, situovaný na parcele KN – C č. 2394/421 v k. ú. Banská Bystrica; *Vyvesené: 26. 10. 2021*

OVZ-SU 161731/33459/2021/FUF

VV: Oznámenie o začatí konania a nariadení ústneho pojednávania

Stavebník: Tomáš Fábry a Mgr. Katarína Fábryová, Horná Mičiná 295, Horná Mičiná; Stavba: „Stavebné úpravy a prístavba objektu, Banská Bystrica Jesenského 1117/14“, na pozemkoch parc. KN – C č. 4744 a 4745 v k. ú. Radvaň; *Vyvesené: 26. 10. 2021*

OVZ-SU 161599/23096/2021/Go

VV: Rozhodnutie

Stavebník: Odborné učilište internátne Viliama Gaňu, Moskovská 17, Banská Bystrica; Stavba: „Polyfunkčná prístavba bloku „D“ na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami“, navrhnutá na pozemkoch parc. KN – C č. 2192, 2145/1, 2145/9, 2190/10, 2200/9, 2200/10 v k. ú. Radvaň; *Vyvesené: 22. 10. 2021*

OVZ-SU 155336/26965/2021/BOB

VV: Rozhodnutie

Stavebník: BYTY SEVERNÁ, s. r. o., Medený Hámor 7, Banská Bystrica; Stavba: „Rezidencia Severná“, na pozemkoch KN – C č. 2063/39, 2063/4, (KN – E 2110/2), KN – C č. 2063/44 v k. ú. Banská Bystrica; *Vyvesené: 28. 10. 2021*

OVZ-SU 161971/32095/2021/MM

VV: Oznámenie o začatí územného konania a o nariadení ústneho pojednávania a miestneho zisťovania

Stavebník: JJ Global, spol. s. r. o., Čerešňová 70, Banská Bystrica; Stavba: „Polyfunkčný dom, Lazovná ulica, Banská Bystrica“, na pozemku parc. KN – C č. 2175/8, KN – C č. 2175/1 v k. ú. Banská Bystrica; *Vyvesené: 28. 10. 2021*

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné zvoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 02. 11. 2021

ĎAKUJEME,

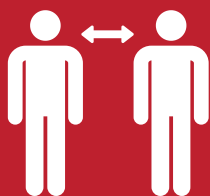
že zostávate zodpovední a disciplinovaní!

noste respirátory

nepodávajte si ruky

dodržiavajte
2 m rozostupy

umývajte si ruky

nezabúdajte
na dezinfekciu

Očkovanie pomáha chrániť nielen nás, ale aj všetkých,
na ktorých nám záleží. Prispějme zaočkovaním k zvýšeniu kolektívnej imunity.

Sledujte nás na

www.banskabystrica.sk

Mesto Banská Bystrica

@mestobanskabystrica

PODUJATIA

V BANSKEJ BYSTRICI A OKOLÍ

DECEMBER 2021

■ HUDBA / TANEC / DIVADLO ■ ŠPORT
■ MÚZEÁ / GALÉRIE / KNIŽNICE ■ INÉ PODUJATIA

01. - 31.12. | PON - PIA

vd laboratórium súčasného umenia, horná 36

the malý market veľkých lokálnych tvorcov

autorská prezentácia sviežeho dizajnu lokálnych tvorcov od pondelku do piatku

04.12. | SOBOTA

18.00 hod., športová hala dukla na štiavničkách

bk škp 08 banská bystrica - bam poprad

basketbalová extraliga žien

04.12. | SOBOTA

18.00 hod., evanjelický kostol, lazovná ulica

bílé vánoce lucie bílé

koncert, orchester a zbor petra maláska

04.12. | SOBOTA

20.00 hod., športová hala dukla na štiavničkách

miba banská bystrica - šk makroteam žilina

1. slovenská liga vo futsale

05.12. | NEDEĽA

16.00 hod., zimný štadión

hc '05 banská bystrica - hc prešov

hokejová extraliga mužov

05.12. | NEDEĽA

športová hala oa, tajovského 25

škp hbc banská bystrica - rim slávia tu košice

1. basketbalová liga mužov

06. - 10.12. | PON - PIA

robotnícky dom - nádvorie, robotnícka 3

tvorivé vianoce

zdobenie vianočných stromčekov žiakmi zš

07.12. - 07.01. | UTO - PIA

radnica, námestie snp 1

alba - vzdialená a predsa blízka

výstava fotografií a maliieb z talianskeho mesta alba

07.12. | UTOROK

aula szu, bernolákova 8

staré dámy

komédia so slzami na krajčíku

09.12. | ŠTVRTOK

17.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3

rozprávka písaná pod hviezdami

uviedenie novej knihy marcela páleša z prostredia banskej bystrice

10.12. | PIATOK

17.30 hod., zimný štadión

hc '05 banská bystrica - hc nové zámky

hokejová extraliga mužov

10.12. | PIATOK

20.00 hod., športová hala dukla na štiavničkách

miba banská bystrica - ftvš uk bratislava

1. slovenská liga vo futsale

11.12. | SOBOTA

17.00 hod., kostol sv. alžbety uhorskej

čujme valasi

zvyky pastierov, bačov a valachov počas vianoc

11.12. | SOBOTA

18.00 hod., športová hala umb, tajovského 40

bk šk umb banská bystrica - young angels košice

basketbalová extraliga žien

12.12. | NEDEĽA

14.00 hod., banská bystrica

potulky mestom

pravidelné prehliadky so sprievodcom

12.12. | NEDEĽA

16.00 hod., zimný štadión

hc '05 banská bystrica - hk dukla trenčín

hokejová extraliga mužov

12.12. | NEDEĽA

16.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3

betlehem - radujme sa, veselme sa

divadelné spracovanie biblického príbehu o narodení ježiška v podaní divadla babadlo

15.12. | STREDA

18.00 hod., športová hala dukla na štiavničkách

bk škp 08 banská bystrica - piešťanské čajky

basketbalová extraliga žien

15.12. | STREDA

18.00 hod., športová hala umb, tajovského 40

bk šk umb banská bystrica - bk slovan bratislava

basketbalová extraliga žien

15.12. | STREDA

19.00 hod., katedrála sv. františka xaverského

annus musicum

adventný koncert, účinkujú: študenti fmu au z banskej bystrice

16.12. | ŠTVRTOK

17.00 hod., námestie snp

vianoce v priechode

pochádzkový program v podaní folklórnej skupiny priechodan

16.12. | ŠTVRTOK

17.00 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1

ars poetica neosoliensis

autorské čítanie poézie

19.12. | NEDEĽA

18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3

advent for you

vianočné svetové hity s for you acapella vocal group

20.12. | PONDELOK

17.30 hod., zimný štadión

hc '05 banská bystrica - hc košice

hokejová extraliga mužov

20. - 21.12. | PON - UTO

16.00, 17.00, 18.00 hod., námestie SNP

narodil sa kristus pán

živý betlehem v podaní spoločnosti veselých šermiarov cassanova

21.12. | UTOROK

19.00 hod., aula szu, bernolákova 8

one man show: miroslav donutil

nový vianočný program

21.12. | UTOROK

23.59 hod., námestie snp

bežecký armagedon

10. ročník rekreačného behu

22.12. | STREDA

17.00 hod., zimný štadión

hc '05 banská bystrica - hkm zvolen

hokejová extraliga mužov

28.12. | UTOROK

17.30 hod., zimný štadión

hc '05 banská bystrica - hkm 32 liptovský mikuláš

hokejová extraliga mužov

28. - 29.12. | UTO - STR

krytá plaváreň štiavničky

banskobystrická plavecká 24 hodinovka

24. ročník obľúbeného plaveckého podujatia

zmena programu vyhradená!

RADNIČNÉ NOVINY
MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Vydáva: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, Editor: Mgr. Miroslav Strelec, Pomoc pri príprave textov a grafiky: Mgr. Zdenka Marhefková, PhD., Bc. Monika Halmiová, Layout: Mgr. Tomáš Pastorok, Grafická úprava: Denisa Fazekašová, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Tomášikova 26, 82101 Bratislava, Distribútor: Do každej bytovej schránky, Slovenská pošta, a.s., Vychádza v náklade: 34 500 výtlačkov, Periodicita: mesačník, On-line verzia: www.banskabystrica.sk, Evidenčné číslo: EV 2943/09, IČO vydavateľa: 00313271, ISSN 1339-9837, Nepredajné! Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia.